

§ 75. Herredets Amtsfager.

De mindre Landeveie, som ikke erklæres for Amtsvæie, skulle gaae over til at blive Herredsvæie (§ 77). Alle de Vandløb, der egne sig til at stilles under offentlig Tilfyn, men ikke ere tagne under Amtets Bestyrelse, skulle opføres i Herredsvedtægten. Herredsraadet bestemmer de Rettelser, der skulle foretages, for at give deres Løb det fornødne Fald, og foreskriver Reglerne for deres Oprensning og Afbenyttelse.

Amtsfattigkassen opløses i Herredsfattigkasser. Fordelingen af Amtsfattigkassernes Formue eller Gjæld bestemmes af Kongen. De ved Lovgivningen Amtsfattigkasserne tillagte Afgifter, Bøder og andre Indtægter skulle her efter tilflyde Herredsfattigkasserne, hvis Indtægter derhos kunne forøges ved den aarlige Herredsligning.

Herredsraadet tilstaaer af Fattigkassen aarlige Understøttelser til Sindssvage, Vanskabninger, Døvstumme, Blinde og saadanne Trængende, som have særegen Udkomst til Hjælp udenfor det egentlige Fattigvæsen og uden de deraf flydende Indskrænkninger. Forsaaavidt Midlerne tilstrække, kan Herredsraadet ogsaa deraf tilstaae enkelte Sognekredse, hvis Fattigvæsen ved tilfældige Omstændigheder er overbebyrdet, et overordentligt Tilfud.

Saa skal Herredsraadet og afgive de Erklæringer, som af Amtsrådet, af Overøvrigheden eller Regjeringen affordres samme, navnlig om Næringsbrug paa Landet, eller andre hele Herredskredsen eller enkelte Sognekredse vedkommende Sager.

§ 76. Herredets Sognesager.

Herredsraadet har Deelagtighed i Styrelsen af de Sognekredses Anliggender, af hvis Sogneraad det er fremgaaet.

Som Saadant affatter det Herredsvedtægten, der ikke blot skal indeholde Bestemmelserne for Herredskredsenes egne Anliggender (§ 74), men tillige, efter alle Sogneraadenes Indstilling, fastsætte deels almindelige Regler for disses Forretningsførelse, deels særlige Forordninger for hver enkelt Sognekreds. Herredsvedtægten stadfæstes af Amtsrådet.

Boldgiver et Sogneraad en til sammes eget Omraade hørende Sag til Herredsraadets Afgjørelse, skal dette, efterat have undersøgt samme, derom tage Beslutning, som da er forbindende for Sogneraadet.

Har Sognepræsten foreløbigen standset en Beslutning af et Sogneraad eller paaklager Noget en saadan, skal Herredsraadet, selv om det ikke finder at kunne omstøde Beslutningen som ulovlig (§ 26), dog kunne forandre dens Indhold, hvis det, efter derover at have modtaget Sogneraadets Erklæring, finder den i høj Grad ubillig eller uhenftsmæssig. En saadan Beslutning skal da være forbindende for Sogneraadet, med mindre samme inden 14 Dage, efterat den er tilhændekommet Sogneforstanderen, fordrer den indstillet til Amtsrådets Afgjørelse.

§ 77. Herredsvæie.

De Væie, der ikke ere Stats- eller Amtsvæie, men dog ere vigtige Forbindelseslinier for et større District (altsaa flere af de nuværende mindre Landeveie og de mere befærdede Linier af Biveie), skulle i Herredsvedtægten erklæres for Herredsvæie.

Herredsraadet overtager strax alle Herredsvæie i den Tilstand, hvori de nu befindes, og foranstalter deres Vedligeholdelse og Grundforbedring udført ved offentlig Udbydning eller ved de af samme antagne Veimænd. Omkostningerne herved, saavel som til de dertil hørende Broer, Steenkister, Dverksjorler, Grøfter m. v., optages paa Herredsligningen.

Beslutter Herredsraadet at give disse Væie en forbedret Retning, hvorved, under tilbørligt Hensyn til Jordoversfladens og Jordbundens Beskaffenhed, den muligst lige Linie skal efterstræbes, indsender det Kort og Dverkslag til Amtsrådet. Billiger dette Forslaget, ere vedkommende Lods- og eiendomspligtige til at afstaae den til den nye Veilinie fornødne Jord, mod fuld Erstatning, efter Reglerne for Expropriation til Landeveie.

§ 78 Tilfyn med Sogneveie.

Herredsraadet bestemmer i Herredsvedtægten, hvilke Væie der som Sogneveie skulle undergives offentlig Tilfyn. Dets Samtykke udfordres,